

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθῆναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΡ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Πρωτ. 4008
Ἀριθ.
Διεκπ. 1586

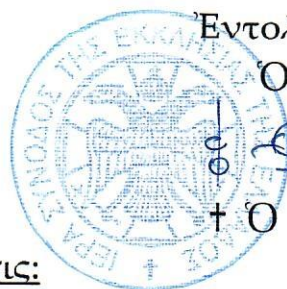
Ἀθήνησι τῇ 25ῃ Αὐγούστου 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
τὴν Ἱερᾶν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Ἐγκύκλιος περὶ προστασίας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ ἀποφυγῆς τῶν ἀμβλώσεων»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 24ης μηνός Αὐγούστου ἐ.ἔ., διαπέμπομεν ὑμῖν, συνημμένως ὧδε, τὴν ὑπ' ἀριθ. 3062/25.8.2022 Ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παρακαλοῦντες ὅπως ἀναγνωσθῇ ἐπ' Ἐκκλησιαίς ἀντὶ ἄλλου κηρύγματος, κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, τὴν 8ην Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., καὶ ἐν συνεχείᾳ (καὶ οὐχὶ ἐνωρίτερον) γνωστοποιηθῇ εὐρύτερον, κατὰ τὴν ἔμφρονα ποιμαντικὴν ὑμῶν κρίσιν, εἴτε δι' ἀναρτήσεως αὐτῆς εἰς τὸ διαδίκτυον εἴτε δι' ἀνακοινώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων Μέσων Γενικῆς Ἐνημερώσεως (Ραδιόφωνον, Τηλεόρασις, Ἐντυπα) τῆς καθ' ὑμᾶς Θεοσώστου Ἐπαρχίας.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† *Ὁρθόδοξος*

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσις:

1. Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
  2. Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
  3. Γραφεῖον Τύπου Ἱερᾶς Συνόδου
- (διὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ὡς ἄνω Ἐγκυκλίου,
μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 4008

Αριθ.

Ἀθήνα, 25 Αὐγούστου 2022

Διεκπ. 1586

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3062

Πρός
τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί προστασίας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἀποφυγῆς
τῶν ἀμβλώσεων»

Ἀγαπητοί μας χριστιανοί, τέκνα τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένα,

Ἡ ἑορτή τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, ἡ πρώτη μεγάλη ἑορτή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, σηματοδοτεῖ τήν ἀπαρχή τῆς θείας οἰκονομίας, δηλαδή τοῦ θεϊκοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας μας. Οἱ πιστοί τιμοῦμε τή γέννηση τῆς Παναγίας Μητέρας τοῦ Κυρίου μας, ὕστερα ἀπό τή θαυμαστή σύλληψή Της ἀπό τή θεοσπομήτορα Ἄννα, τή γηραιά μητέρα της.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἐνῶ τιμᾷ τή μνήμη τῶν Ἁγίων μας κατά τήν ἡμέρα τῆς κοιμήσεως ἢ τοῦ μαρτυρίου τους, στόν Κύριο καί Σωτήρα μας Χριστό, στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο καί στόν Τίμιο Πρόδρομο τιμᾷ καί ἑορτάζει καί τίς ἡμέρες τῆς γεννήσεως, ἀλλά καί τῆς συλλήψεώς τους, θεωρῶντας τά γεγονότα αὐτά ὡς ἰδιαίτερος σημαντικά γιά τή σωτηρία μας, ἔχοντας ἄμεση σχέση μέ τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ.

Μεταξύ λοιπόν τῶν ἄλλων θεολογικῶν ἀληθειῶν, ἡ ἑορτή αὐτή φέρνει στήν ἐπιφάνεια καί μεγάλες ἀλήθειες γιά τήν ἀνθρώπινη ταυτότητα καί ὑπαρξη· ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου ὡς ψυχοσωματικῆς ὄντοτητος ἀρχίζει μέ τό θαῦμα τῆς γονιμοποίησης, μέ τή σύλληψη —«ἐξ ἄκρας συλλήψεως», ὅπως λέμε στή

θεολογική γλώσσα—, δηλαδή από τή στιγμή πού αρχίζει καί ή ανάπτυξη τοῦ ὑλικοῦ σώματος.

Τό ἔμβρυο εἶναι τέλειος ἄνθρωπος κατά τήν ταυτότητα, ὁ ὁποῖος ἐξελίσσεται καί ἀναπτύσσεται κατά τή διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης στά μητρικά σπλάγχνα, προσδοκῶντας τή γέννηση, γιά νά συνεχίσει τήν ανάπτυξη κατά τή βιολογική πορεία του, μετά δέ καί τόν βιολογικό θάνατο, νά μεταβεῖ στήν αἰώνια Ὄντως Ζωή, ἀναμένοντας τήν κοινή Ἀνάσταση.

Ὁ ἄνθρωπος δέν πεθαίνει ὅταν σταματᾷ ἡ ἀναπνοή του οὔτε ὅταν παύει νά χτυπᾷ ἡ καρδιά του. Ὁ ἄνθρωπος συνεχίζει. Οὔτε πάλι γεννιέται ὅταν αρχίζει ἡ πρώτη του ἀναπνοή μέ τόν τοκετό. Ἐχει ἤδη ξεκινήσει τό ταξίδι του ἀπό τή στιγμή τῆς σύλληψής του. Ἡ ἀρχή τῆς ὑπαρξῆς του, ἡ ἀπόκτηση τῆς ἱερῆς ταυτότητάς του, ἡ δημιουργία τοῦ προσώπου του, μάλιστα «κατ' εἰκόνα Θεοῦ», ταυτίζεται μέ αὐτήν τή μοναδική στιγμή· τότε δημιουργεῖται «ὑπό τοῦ Κυρίου ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι», τότε μεταβαίνει ἀπό τήν ἀνυπαρξία στήν ὑπαρξη, τότε ἀποκτᾷ τήν οὐσία τῆς ἀξίας του. Καί ἀπό τότε τοῦ ὀφείλουμε τόν σεβασμό καί τήν προστασία μας. Ἰδίως τότε πού δέν φαίνεται, πού δέν ἔχει φωνή οὔτε δύναμη, ἔχει ὅμως ζωή, ὑπαρξη καί, ἄρα, ἀξία. Πρός ἐπίρρωση τούτων ἀρκεῖ νά ἀναλογισθοῦμε ὅτι σύμφωνα μέ τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τέλειος Θεός καί τέλειος ἄνθρωπος· καί στό Θαβώρ μεταμορφούμενος ἐν δόξῃ, καί ὡς βρέφος κενούμενος στή Βηθλεέμ, ἀλλά καί ὡς ἔμβρυο σαρκούμενος στή Ναζαρέτ!

Δυστυχῶς, ὅμως, στίς μέρες μας ὑπάρχουν ἐπιστημονικές δῆθεν θεωρήσεις πού ἀμφισβητοῦν αὐτήν τήν ἀξία τοῦ ἐμβρύου, ὑπάρχουν κοινωνικές ἀντιλήψεις πού τό ἐγκαταλείπουν ἀπροστάτευτο, στερῶντας του τό προνόμιο τῆς ζωῆς, ὑπάρχει νομολογία πού θωρακίζει νομικά τίς ἐκτρώσεις, ἀλλά ὄχι καί τό δικαίωμα τοῦ ἐμβρύου στή ζωή, δικαιολογῶντας ἔτσι τήν ἀνθρώπινη ἀγριότητα.

Καί φθάσαμε στό σημεῖο ὁ ἐτήσιος ἀριθμός τῶν δηλωμένων ἐκτρώσεων παγκοσμίως νά ξεπερνᾷ τά 50 ἑκατομμύρια, νά πλησιάζει αὐτόν τῶν θανάτων ἀπό ὅλες τίς ὑπόλοιπες αἰτίες, νά εἶναι σχεδόν πενταπλάσιος ἀπό τόν ἀριθμό τῶν θανάτων ἀπό τήν ἀσθένεια τοῦ καρκίνου. Μάλιστα καί στήν πατρίδα μας, πού πληθυσμιακά φθίνει μέ γοργούς ρυθμούς, ὑ-

περβαίνει κατά πολύ, σύμφωνα μέ τά υπάρχοντα στοιχειά, τόν ἀριθμό τῶν γεννήσεων. Κάτι ἀντίστοιχο ἰσχύει γιά ὅλες τίς λεγόμενες ἀνεπτυγμένες περιοχές τοῦ πλανήτη, στίς ὁποῖες παρατηρεῖται διαρκῶς αὐξανόμενη γήρανση τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία μας ὡς μητέρα τῆς πνευματικῆς ζωῆς, πού μέ θέρμη προσεύχεται γιά τήν υἰεία, τή μακροζωΐα καί τήν ἀναγέννηση τῶν γεννημένων, δέν μπορεῖ νά θεωρήσει τήν ἐπιλογή τῆς ἀμβλωσης ἀπλῶς καί μονομερῶς σάν ἕνα νομικό ζήτημα ἢ ἀπόλυτο ἀνθρώπινο δικαίωμα τῆς κυοφορούσας ἢ κερκτημένο τῆς σύγχρονης κοινωνίας.

Γί' αὐτό καί ὑψώνει τή φωνή της γιά τήν προστασία τῆς ζωῆς καί τῆς γέννησης τῶν ἀγέννητων καί, ἀντικρίζοντας τήν ἱερότητα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης καί ζωῆς, ζητεῖ ἀπό τίς εὐλογημένες μέ τή δυνατότητα τῆς μητρότητος γυναῖκες νά προστατεύσουν μέ κάθε τρόπο τόν θησαυρό τῆς ζωῆς πού κρατοῦν στά σπλάγχνα τους καί, παρά τίς συχνά ἀντίξοες συνθήκες ἢ τήν πιεστική γνώμη τῶν ἄλλων, νά δεχθοῦν μέ ἐμπιστοσύνη καί πίστη τό δῶρο τοῦ Θεοῦ.

Ἐπιπλέον, ἀπευθύνεται στό σύνολο τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καί κάνει ἔκκληση γιά τή θωράκιση τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογένειας καί ἰδίως τή στήριξη τῆς πολύτεκνης οἰκογένειας.

Παράλληλα, ἀναλαμβάνει καί ἡ Ἴδια τίς εὐθύνες Της γιά νά ἀναδείξει τήν πνευματική σημασία αὐτοῦ τοῦ θεσμοῦ, νά ἐνημερώσει συστηματικά τόν πιστό λαό μας γιά τό δημογραφικό πρόβλημα καί τήν προστασία τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ, καθῶς καί νά ἀναλάβει πρωτοβουλίες γιά τήν ἔμπρακτη στήριξη τῆς ἀγαμῆς μητέρας καί τήν οὐσιαστική μέριμνα γιά τίς μονογονεϊκές οἰκογένειες.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

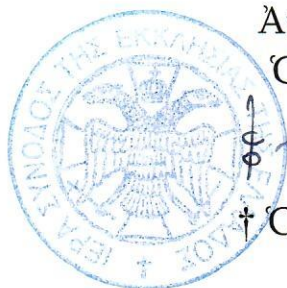
Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει πρὸς ὅλους ἔκκληση γιά διαρκῆ προσευχή καί μετάνοια, ὥστε ἡ ζωή νά μή νικηθεῖ ἀπό τίς θανάσιμες ἐπιλογές τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἐσκεμμένη καί ἄκριτη ἀφαίρεση μιᾶς ζωῆς εἶναι ἀντίθετη πρὸς τόν ὀφειλόμενο σεβασμό μας στήν ἱερότητα τῆς θείας δημιουργίας καί μάλιστα στήν κορωνίδα αὐτῆς, τόν ἄνθρωπο, ἀπομακρύνει τήν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ ἀπό τή ζωή μας καί φυγαδεύει τή χάρη Του.

Ἄς ἀγωνιζόμεστε νά δεχόμεστε μέ χαρά καί ἐλπίδα τή γέννηση κάθε παιδιοῦ ὡς μέρος τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου καί τήν ἀπαλλαγή ἀπό τή φθορά τοῦ θανάτου, ὅπως ὀλοφάνερα φαίνεται τοῦτο καί στήν ὑμνογραφία τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου:

«*Ἡ γέννησίς σου Θεοτόκε, χαράν ἐμήνυσε πάση τῇ οἰκουμένη, ἐκ σοῦ γάρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν, καί λύσας τήν κατάραν, ἔδωκε τήν εὐλογίαν, καί καταργήσας τόν θάνατον, ἔδωρήσατο ἡμῖν ζωήν τήν αἰώνιον.*»

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης

- † Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
- † Ὁ Σάμου καί Ἰκαρίας Εὐσέβιος
- † Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας Θεόκλητος
- † Ὁ Κασσανδρείας Νικόδημος
- † Ὁ Σερρών καί Νιγρίτης Θεολόγος
- † Ὁ Σιδηροκάστρου Μακάριος
- † Ὁ Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας Ἰωήλ
- † Ὁ Ἀργολίδος Νεκτάριος
- † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων Τιμόθεος
- † Ὁ Μεγάρων καί Σαλαμίνοσ Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Κεφαλληνίας Δημήτριος
- † Ὁ Τρίκκης, Γαρδικίου καί Πύλης Χρυσόστομος
- † Ὁ Καρπενησίου Γεώργιος
- Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
- † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβές Ἀντίγραφον
Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

§ *Ωρεῶν Φιλόθεος*

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος